

Straipsnį paruošė:

Asset Finance & Mortgage Co.
AFM

Pajamų draudimas užtikrina ramią ateitį

Ačiū už mūsų skaitytojų laiškus. Džiaugiuosi, kad tautiečiams, dirbantiems Airijoje ir Anglijoje, rūpi pinigų investavimo, draudimo klausimai. Smagu, kad savo žiniomis galiu dalintis ne tik su draugais, klientais, bet ir su plačia laikraščio skaitytojų auditorija. Pažadu ateityje atsakyti į jūsų laiškus, siunčiamus redakcijai. Primenu, kad visiems, atėjusiems į mūsų biurą, suteikiama išsami nemokama konsultacija. Gera džiaugtis puikiais rezultatais, kai žmonėms gali padėti įsigyti išsvajotą būstą, patarti renkantis draudimo ar pensijos kaupimo fondą. Suprantu, kad, gyvenant svečioje šalyje, nėra lengva susiorientuoti finansų rinkoje, mokesčių sistemoje, likti saugiams susirgus. Todėl šį kartą nekantrauju pasidalinti informacija apie tai, kaip svarbu turėti draudimą ligos ar ilgalaikio nedarbingumo atveju.

Viename savo interviu, žinomas kino režisierius Woodey Alan'as užsiminė, kad labiausiai bijo... įstrigti lifte su draudimo agentu. Užsimerčiau, akimirkliai įsivaizdavau tokią situaciją. Bandžiau suprasti, kodėl tai turėtų būti taip baisu. Gal todėl, kad draudimo agentai pateikia daug klausimų, kurie mus verčia susimąstyti apie tai, kad viskas laikina: jaunystė, sveikata, darbas, pinigai... Tenka atsakyti ne tik agentui, bet ir sau pačiam: „Kokia būtų mano finansinė padėtis, jei dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nebegalėčiau dirbti?“, „Kiek ilgai iš turimų santaupų galėčiau išgyventi pats ir išlaikyti šeimą?“, „Ar turiu kitų pajamų šaltinį?“.

Šie klausimai kelia nerimą, todėl dažniausiai stengiamės apie tai negalvoti. Ar nebūtų teisingiau pažvelgti problemai į akis, nebėgti, nesislėpti, o ją spręsti.

Jei atvirai, tai šie klausimai nepatinka ir man, bet dabar aš jau rami, nes žinau, kad atsitikus nelaimei, mano šeimos finansinė padėtis nepasikeis. Man nebereikia su nerimu laukti bėdos. Galiu dabar apie tai tiesiog negalvoti. Jei manote, kad turiu pakankamai santaupų – klystate. Tikėtis, kad laimėsiu loterijoje, žinoma, galima, bet yra kitas būdas – labiau atsakingas ir garantuotas – turėti pajamų draudimą! Neturiu teisės rizikuoti šeimos gerove, todėl jau prieš 3 metus apdraudžiau savo pajamas. Na, tai padaryti privertė netgi tam tikros aplinkybės. Pirkome namą, privalėjome (pagal įstatymus Airijoje būsto gyvybės draudimas yra privalomas) apsidrausti gyvybės draudimu. Va tada ir teko pagalvoti labai rimtai: mirties atveju, šeima liktų materialiai aprūpinta, o kas būtų, jei aš susirgčiau, prarasčiau galimybę dirbti? Juk tikimybė susirgti daug didesnė nei numirti. Smulkiai išnagrinėjau visus įmanomus draudimo produktus, įmokų dydžius, draudimo sąlygas... Juk visų draudimų neįsigysi, reikia rinktis, reikia žinių, reikia šalto loginio mąstymo, emocijos tik apsunkina sprendimą.

Tuometines mano finansines galimybes atitiko 3 draudimo rūšys: sveikatos draudimas, kai dengiamos gydytojų, ligoninės išlaidos (VHI, Bupa ir pan.); Sveikatos draudimas, kai susirgus rimtesne liga išmokama pilna draudimo suma; ir pajamų draudimas PHI (permanent health insurance). Visų trijų, nors tai idealiai būtų tik mūsų situacijai, mes negalėjome sau leisti. Reikėjo išsirinkti du mums labiausiai reikalingus. Neseniai įsigijome VHI sveikatos draudimą, kuris padengtų gydytojų, ligoninės išlaidas. Ši draudimo rūšis verta dėmesio. Todėl apie ją plačiau parašysiu kitame straipsnyje.

Tai va, turėdama VHI draudimą, kuris padengia ligoninės išlaidas, nutariau, kad dar būtina reikalingas pajamų draudimas, kad, jei ne duok Dieve, dėl ligos tektų ilgą laiką atsisakyti darbo – neprarasčiau pajamų. Priėmiau tokį sprendimą žinodama Airijoje veikiančius įstatymus.

Kokios pagalbos tikėtis iš vyriausybės ar darbdavio?

- Ligos pašalpa (illness/disability allowance)- Jos galite tikėtis, jei atitinkate tam tikrus kriterijus: sumokėtos socialinio draudimo ir kitos įmokos. Ji mokama nedarbingumo laikotarpiu kol jums sukaks 66 metai. Neapmokamos pirmos trys dienos. Maksimali pašalpa asmeniui – 198 eurai per savaitę. Būtina pabrėžti, kad „self-employed“ – kompanijos savininkai – tokios pašalpos iš vyriausybės negauna.
- Darbdavys, pagal įstatymą, neprivalo jums mokėti, jei sergate. Pagal statistiką, 86 proc. darbuotojų, nedarbingumo atveju, priversti pasikliauti vyriausybės pagalba.
- Yra dar ir kitokios pašalpos, susijusios su laikinu nedarbingumu dėl sveikatos, bet žmogui, turinčiam papildomų finansinių įsipareigojimų, tokių pašalpų tikrai neužteks.

Mano draudimo įmoka nesiekia net 2 proc. mano metinių pajamų, bet užtikrina, kad rimtai susirgus, mano pajamos sieks net 75 proc. dabartinių mano pajamų.

Įmokos dydis priklauso nuo kai kurių faktorių, pavyzdžiui nuo amžiaus, specialybės, sveikatos būklės, net nuo to ar jūs rūkote, ar saikingai vartojate alkoholį. Kuo rizikingesnį darbą dirbate – tuo brangesnė bus įmoka.

Svarbu žinoti, kad tinkamai pasirinkę draudimo rūšį, sutaupysite mokėdami mokesčius valstybei. Prisimename, praeitame straipsnyje minėjau, kaip sutaupyti mokesčius, pasirinkus pensijų kaupimo fondą. Viskas įmanoma, tik reikia žinoti. Taigi, ištrigę lifte su draudimo agentu, nebijokite, verčiau pasinaudokite galimybe kuo daugiau sužinoti. Aš, žinoma, juokauju... Galima ir reikia dažniau bendrauti su žmonėmis, kurie gali profesionaliai patarti. Jei manęs paklausite, kiek laiko galios jūsų pasirinktas draudimas – nudžiuginsiu atsakydama, kad draudimas galios iki pensijos, o jūsų įmoka nekis, net jei per draudimo laikotarpį buvo išmokėta kompensacija ir ne kartą.

Dar viena gera žinia – draudimas padės jums persikvalifikuoti. Tarkim dėl nelaimingo atsitikimo, jūs nebegalite dirbti įprasto darbo. Jei nuspręstumėte persikvalifikuoti, draudimo kompanija sumokės už kursus ir padės jums grįžti į normalaus gyvenimo vėžes pagal jūsų sugebėjimą, o per tą laiką – mokės jums priklausančią draudimo išmoką. Arba, tarkim, jūs būsite priversti dirbti nepilną darbo dieną, o jūsų pajamos bus mažesnės nei iki susirgimo – draudimo kompanija jums mokės skirtumą (maksimaliai iki 75 proc. jūsų buvusių pajamų).

Draudimas galioja Europoje. Jums bus mokama išmoka, tol, kol jūs gyvensite Europoje. Jei išvyktumėte už ES ribų, būtų apmokama iki 13 savaičių per metus.

Kad lengviau būtų viską suprasti, pateiksiu konkretų pavyzdį:

Aleksandras – inžinierius. Jis uždirba iki 50 tūkst. eurų per metus. Jis norėtų apdrausti 50 proc. savo pajamų, t.y. – 25 tūkst. eurų. Neseniai jam sukako 30 metų. Draudimo laikotarpį jis pasirinko 35 metams (tiek jam liko iki pensijos). Kadangi pagal darbo sutartį, jo darbdavys apmokės pirmus 6 nedarbingumo mėnesius, Aleksandras pasirinko pigesnę draudimo rūšį su atidėtu laikotarpiu 6 mėnesiams. Beje, jis nurodė, kad pageidauja, jog jo įmokos būtų indeksuotos, t.y. apsaugotos nuo infliacijos. Kiek jam tai kainuos?

Draudimo įmoka 56,51 euras per mėnesį. Išmokos dydis – 481 euras per savaitę arba 2083,33 euro per mėnesį (25 tūkst. eurų per metus).

Svarbu atminti, jog realiai Aleksandras mokės 33,34 euro per mėnesį (nes jis sutaupo 41 proc. nuo įmokos, mokėdamas mokesčius !).

Tarkime, kad po 2 metų Aleksandras papuola į avariją... jo nedarbingumas dėl ligos tęsiasi net penkis su puse metų. Per tą laikotarpį jam bus išmokėta net 153259,00 eurų. O jei Aleksandras prarastų darbingumą iki pensijos ? Draudimo kompanija jam išmokėtu per 35 metus net 1460000 eurų.

Išvada paprasta - draudimo įmoka nėra tokia didelė, kad rizikuotumėte jos atsisakyti. Jūsų pajamos – tai realus turtas. Įpratome apdrausti namą, mašinos draudimas – savaime suprantamas, o kodėl neapdrausti to, kas leidžia jums garantuoti pajamas?

Jei esate self-employed, būtinai tai padarykite – apdrauskite savo pajamas, nes vyriausybė jums nemokės jokių pašalpų ! O jei jūs pagrindinis ir vienintelis šeimos maitintojas? Kas laukia jūsų artimųjų, jūsų ligos atveju?

Štai keletas faktų iš Friends First kompanijos atliktų tyrimų:

1 iš 6 žmonių, dirbančių Airijoje dėl ligos būna nedarbingas daugiau nei 6 mėnesius. Pagal išmokėjimus, vidutiniškai nedarbas tęsiasi apie 5,5 metų.

36 proc. apklaustųjų mano, kad jų pajamos yra apdraustos kitomis draudimo rūšimis. Jie klysta ! Tik 15 proc. nevyriausybinių organizacijų apmoka darbuotojams nedarbingumą iki 6 mėnesių. Suprantama, kad būna situacijų, kai žmogus negali sau leisti įsigyti pajamų draudimo, gali būti, kad įmoka atrodo per didelė. Padarykite tai, kai tik galėsite, dabar bent jau pasirūpinkite įsigyti kritinės sveikatos draudimą, kai susirgus viena draudimo polise nurodytų ligų, jums išmokama vienkartinė draudimo suma.

Atsisveikinant, keletas nuoširdžių patarimų:

- Negalvokite, kad jums nieko negali atsitikti, tiksliau, pirma apsidrauskite, o jau paskiau galvokite, kad viskas bus gerai, bet kurioje situacijoje. Tegul vienas pagrindinių jūsų finansinio planavimo tikslų būna – apsaugoti save ir savo šeimą.
- Pasirinkite tokį nepriklausoma finansų patarėją, kuris dirba ne su vienu draudimo įmone, kad jis galėtų parinkti jums labiausiai tinkamą draudimą – būsite tikri, kad jums neįbruko nereikalingo produkto – netinkamo draudimo poliso. Įsigykite tik tai, kas reikalinga jums ir jūsų šeimai.
- Nors draudimo polisas – ilgalaikė garantija, kas keletą metų peržiūrėkite, patikrinkite savo finansinius išsipareigojimus. Būkite tikri, kad jūsų finansų planavimas atitinka jūsų poreikius.

Jauskitės saugūs ! Rašykite, pasistengsiu atsakyti į jūsų klausimus.